

Начало > Семейноправни въпроси и наследство > Издръжка на членове на семейството

В областта на гражданското правосъдие текущите процедури и производства, започнали преди края на преходния период, ще продължат съгласно правото на ЕС. Въз основа на взаимно споразумение с Обединеното кралство порталът e-Justice ще поддържа информацията, свързана с Обединеното кралство, до края на 2024 г.

Издръжка на членове на семейството**Северна Ирландия****1 Какво означават на практика понятията „издръжка“ и „задължение за издръжка“? Кои лица са задължени да изплащат издръжка на друго лице?**

Всеки родител може да изплаща издръжка за своите деца или за всяко дете от семейството на което и да било лице, което се грижи за детето. Издръжка може да се плаща също така на всеки партньор по брак или по граждански съюз от страна на другия партньор.

Издръжката за своите деца или за всяко дете от семейството родителите могат да изплащат на родителя или на лицето, на който/което са поверени грижите за детето, било то чрез съда или посредством законоустановената система за издръжка на деца (административната система, създадена със закон за Северна Ирландия).

Законоустановената система за издръжка на деца се състои от две организации — Службата за издръжка за деца (CMS), която е част от Министерството на общините, и организацията „Алтернативи за издръжка на деца“ (Child Maintenance Choices). Системата за издръжка за деца може да бъде използвана, ако съответните лица (родители или лица, на които са поверени грижите за деца, и децата) имат обичайно местожителство в Обединеното кралство.

Родители, които живеят отделно от своите деца, също могат да изплащат издръжката за деца, като използват CMS. Ако детето е под 16 години или под 20 години и учи в редовен курс на обучение, различен от висше образование (в училище или еквивалентно учебно заведение), или е под 20 години и живее с родител, който се е регистрирал за детски надбавки за въпросното дете, издръжката се определя от CMS по административна процедура, а не по съдебна.

Тя се изплаща на родителя или на лицето, на което са поверени грижите за детето. Всеки от тях може да подаде молба пред CMS. Размерът на издръжката се изчислява от CMS. Седмичното плащане се извършва от родителя, който не живее с детето/децата, направо на родителя или на лицето, на което са поверени грижите за детето (т.нар. „директно плащане“ (Direct Pay)), или чрез използване на услугата на CMS „събиране и изплащане“ (Collect and Pay), за която се заплаща такса (вж. по-долу).

Съгласно [Указа за производства по семейни въпроси \(Северна Ирландия\) от 1980 г.](#), всеки от съпрузите може да подаде молба до съда за постановяване на решение за финансова подкрепа, а съгласно [Указа за бракоразводните дела \(Северна Ирландия\) от 1978 г.](#), всеки съпруг може да подаде молба за финансова подкрепа в хода на производство за развод или законна раздяла. Съдът може да постанови плащанията да се извършват периодично или на молителя или в полза на дете. Друга възможност е съдът да постанови плащането на еднократна сума.

2 До каква възраст детето има вземане за издръжка? Съществуват ли различни правила относно вземанията за издръжка на ненавършили пълнолетие лица и на възрастни?

Съгласно [Указа за издръжка на деца \(Северна Ирландия\) от 1991 г.](#), от издръжка за деца може да се ползва дете, ако е под 16-годишна възраст или под 20 години и учи в редовен курс на обучение, различен от висше образование (в училище или еквивалентно учебно заведение).

Съгласно [Указа за производства по семейни въпроси \(Северна Ирландия\) от 1980 г.](#) съдът не постановява решение за финансова подкрепа в полза на дете, което е навършило 18-годишна възраст. В определени случаи обаче може да се предвиди подкрепа, ако са налице „специални обстоятелства“ или ако детето учи в учебно заведение или се обучава в даден занаят или професия, независимо дали той/тя е и на платена работа или ще бъде назначен/а.

Съгласно [Указа за бракоразводните дела \(Северна Ирландия\) от 1978 г.](#) детето има право на издръжка до навършване на 16 години (или 18 години, ако детето продължава да учи в редовен курс на обучение). Съдът може да удължи срока за изплащане на издръжка, ако образованието продължава след 18-годишна възраст или ако са налице някакви специални обстоятелства, които налагат продължаване на издръжката.

3 Следва ли да сезирам до компетентен орган или съд, за да получа издръжка? Кои са основните елементи на тази процедура?

При раздяла на родители в Северна Ирландия, преди родителите да могат да подадат молба пред CMS, те трябва най-напред да се свържат с организацията „Алтернативи за издръжка на деца“ за съвет и информация, за да могат да постигнат ефективно споразумение относно издръжката за своето семейство. Това споразумение може да бъде „семеино споразумение“ между тях самите или споразумение вследствие на молба за медиация, отправена до CMS. Родителите не могат да се обръщат към CMS, преди първо да са разговаряли с организацията „Алтернативи за издръжка на деца“.

Ако родителите решат, че не могат да постигнат семеино споразумение, те могат да се обрънат към CMS с молба да извърши изчисление на плащанията. Изчисляването на издръжката, която следва да се плаща, се извършва на базата на процент от доходите на родителя-длъжник, неживеещ с детето, според броя на децата, за които се плаща.

Ако тогава родителят пожелае събирането и изплащането на издръжката да се извършва от CMS, той или тя трябва да плати такса. Ако родителите се договорят да плащат един на друг чрез „директно плащане“ (Direct Pay), тогава такса не се дължи. Потребителите на услугата на CMS „събиране и изплащане“ (Collect and Pay), които желаят плащането им да се извършва чрез тази услуга, трябва да заплащат такси за събиране. За родителя, неживеещ с детето, това означава допълнителни 20 % върху обичайната издръжка за дете, която плаща. От размера на издръжката за дете, която грижещият се за детето родител получава, се удържат 4 %. Таксите за събиране могат да бъдат избегнати, ако бъде сключено семеино споразумение или се използва „директно плащане“ (Direct Pay).

Родителят, неживеещ с детето и незаплатил дължимата издръжка, трябва да заплати също така и такса на CMS за изпълнителните действия, предприети от организацията по решения, постановени от съда спрямо този родител.

Чрез Централния орган на Северна Ирландия може да подадете молба до съда, за да получавате издръжка, ако Вие или Вашите деца разполагате с решение за издръжка, дължима от лице, което живее в Северна Ирландия или друга държава или територия, която има сключено

споразумение с Обединеното кралство за реципрочно изпълнение на задълженията за издръжка; или желаете да образувате съдебно производство за издръжка в друга държава или територия, която има сключено споразумение с Обединеното кралство за реципрочно изпълнение на задълженията за издръжка.

Ако подавате молба за изпълнение на съществуващо решение за издръжка съгласно Регламент (ЕС) № 4/2009, то Вие може да направите това и директно пред магистратския съд (magistrates' Court) в Северна Ирландия.

Основните елементи на производството осигуряват, когато е приложимо, процеса на: регистриране на постановено решение в Северна Ирландия и изпълнението му, регистриране другде на решение, постановено в Северна Ирландия, и изпълнението му, образуване на производство в Северна Ирландия (включително предявяване на искане за привременни мерки), образуване на производство или регистриране на решение извън Северна Ирландия (включително предявяване на искане за привременни мерки). Ако разполагате с оценка от CMS в Северна Ирландия, то първо трябва да се обърнете към тази служба, за да проверите дали е възможно последната да образува от Ваше име производство по изпълнение в тази юрисдикция.

4 Може ли да бъде подадена молба от името на роднина (ако да, в каква степен на родство) или дете?

Що се отнася до издръжката за дете, всяко лице — като приятел, роднина или адвокат — може да подаде молба от името на родител или лице, което се грижи за дете. Родителят или лицето, което е поело грижата за детето, трябва да упълномощи въпросното лице за това, освен ако последното вече има такова право, например въз основа на пълномощно и др.

В Северна Ирландия молбата не може да се подава от името на дете, тъй като децата не могат самостоятелно да предявяват иски за издръжка. В Северна Ирландия молба за реципрочно изпълнение на издръжка може да се подава от името на друго лице, когато това е предвидено в съответната международна конвенция за реципрочно изпълнение на решения за издръжка.

5 Ако възнамерявам да заведа дело по случая, как мога да разбера кой е компетентният съд?

Съответният съдебен район за завеждане на дела се определя съобразно разделението на три административни съдебни окръга в Северна Ирландия. Дела могат да бъдат заведени във всеки административен съдебен окръг, въпреки че като цяло, те се завеждат в окръга по местожителство на която и да е от страните. Централният орган за Северна Ирландия може да помогне при установяване на подходящия окръг. Данни за контакт с канцелариите на местните съдилища в Северна Ирландия са на разположение на уебсайта на Съдебната служба на Северна Ирландия.

6 В качеството ми на ищец трябва ли да ползвам услугите на посредник, за да заведа дело (напр. адвокат, централен или местен орган и др.)? Ако това не е необходимо, кои са приложимите процедури?

Подаването на молба за издръжка за дете представлява административен процес, който се урежда от CMS в Северна Ирландия и в по-широк аспект - в Обединено кралство.

Според различните международни конвенции и спогодби ищите, които желаят реципрочно изпълнение на решението за издръжка, не са длъжни да наемат солиситър (solicitor), за да подадат молба до съда за събиране на вземания за издръжка. Исковата молба, получена от друга държава, се изпраща от Централния орган за Северна Ирландия до адреса на Семейния съд в района по местоживеене на ответника или до съда, където искът е заведен.

Служителите от съда може да окажат съдействие при попълване на нужните формуляри, но не може да предложат никакви правни съвети. Затова може да е препоръчително ищецът да си осигури услугите на адвокат, който има опит в семейното право. Правното сдружение на Северна Ирландия (телефон: +44 28 9023 1614) може да осигури на лицата имената на солиситъри, които да предоставят съвети и съдействие по дела за издръжка за деца.

7 Трябва ли да заплащам такси, за да заведа дело? Ако това е така, какъв е техният вероятен размер? Ако моите финансови средства са недостатъчни, мога ли да получа правна помощ за покриване на разходите по процедурата?

В Северна Ирландия административното производство по изпълнение на решения за издръжка или за постановяване на решения за издръжка на реципрочна основа е безплатно.

Възможно е обаче за ищецът да възникнат правни разходи, ако някоя от страните използва услугите на адвокат и делото влезе в съда. Разбира се, разходите варират и ищецът може да подаде молба за правна помощ за покриване на разходите за правни съвети и съдействие, като предостави данни за своите ресурси, например разполагаемите доход и капитал. Правилата относно правната помощ са уредени с

[Указа за достъп до правосъдие \(Северна Ирландия\) от 2003 г.](#) Обикновено съответните разходи и разноски включват:

Стандартни правни такси.

Всички невъзстановими съдебни разноски.

Разходи, свързани с изпълнението.

8 Какъв вид издръжка е вероятно да бъде присъдена от съда? Как се изчислява размерът на издръжката? Може ли съдебното решение да бъде преразгледано при промяна в издръжката на живота и семейните обстоятелства? Ако това е така, по какъв начин се извършва преразглеждането (напр. посредством система за автоматично индексирание)?

Що се отнася до събирането на вземания за издръжка, съдът може да постанови решение за издръжка за дете, издръжка за съпруг или издръжка за дете/съпруг. Съдът може да определи периодични плащания, еднократна сума, плащания по спогодба или обезпечени периодични плащания. Когато е целесъобразно, съдът може да реши издръжката да бъде дължима със задна дата. Когато се решава дали издръжката да бъде дължима със задна дата и когато се определя нейния размер се вземат предвид всички обстоятелства по конкретния случай. Във всеки един момент може да се подаде молба до съда за изменение на решението за издръжка.

9 Как и на кого ще бъде плащана издръжката?

Лицата, които имат право да получават издръжка, са посочени в отговора на въпрос 1 по-горе.

В Северна Ирландия и Обединеното кралство CMS изчислява само услугите „директно плащане“ (Direct Pay) и „събиране и изплащане“ (Collect and Pay). По първата услуга CMS изчислява размера на дължимата издръжка, а родителите уреждат плащането й директно помежду си. По втората услуга CMS събира точния размер на издръжката от родителя, неживеец с детето. Когато родителите плащат или получават издръжка за дете чрез услугата „събиране и изплащане“ (Collect and Pay), те заплащат такса всеки път.

Съгласно Указа за производства по семейни въпроси (Северна Ирландия) от 1980 г. съдът може да постанови плащането да се извършва направо от лицето, което дължи издръжката, към лицето, което има право на издръжката, или към длъжностно лице, отговарящо за събирането (обикновено секретар на мирови съд).

10 Ако съответното лице (длъжникът) не плаща доброволно, какво действие може да бъде предприето, за да бъде принудено да плаща?

Що се отнася използването на услугата „събиране и изплащане“ (Collect and Pay), CMS предприема необходимите действия, за да гарантира, че неживеещите с децата родители ще платят дължимата детска издръжка, като службата разполага с редица правомощия за това. Те включват удържане на пари директно от доходите и банковите сметки и предприемане на съдебни действия (действия по принудително изпълнение). Ако е

необходимо, в крайни случаи може да бъде предявено искане пред съда за отнемане на свидетелството за управление на МПС на родителя, който не живее с детето и не плаща издръжка, или за лишаването му от свобода.

Съгласно Указа за производства по семейни въпроси (Северна Ирландия) от 1980 г. и Указа за бракоразводните дела (Северна Ирландия) от 1978 г. всяка страна може да подаде молба до съда за принудително изпълнение на плащането на всички просрочени суми. Съдът разполага с редица правомощия, които може да използва, в това число удържане на пари направо от доходите (решение за налагане на запор върху доходите).

11 Моля, опишете накратко всички ограничения, на които подлежи принудителното изпълнение, по-специално правилата за защита на длъжника и давностните и преклузивните срокове, във Вашата система за принудително изпълнение.

Молба за изпълнение на решение за издръжка, издадено извън юрисдикцията на Северна Ирландия, може да бъде подадена преди изтичането на тригодишен срок, считано от датата на неизпълнение на дължимите плащания, или преди изтичането на евентуално по-дълъг давностен срок, предвиден в съответствие с правото на държавата, издала определението.

12 Съществува ли организация или орган, която или който би ми помогнал(а) да събере издръжката?

CMS в Северна Ирландия, посредством законоустановената услуга „събиране и изплащане“ (Collect and Pay), може да събира парични суми, дължими на родители.

Молби за събиране на вземания за издръжка съгласно Регламент (ЕО) № 4/2009 могат да се подават директно до магистратския съд (magistrates' court) в Северна Ирландия или могат да бъдат препратени до него от Централния орган на Северна Ирландия. Всички молби за събиране на вземания за издръжка с международен елемент трябва да бъдат изпращани до Централния орган за Северна Ирландия.

13 Могат ли организации (държавни или частни) да изплатят авансово цялата издръжка или част от нея вместо длъжника?

CMS може само да предава паричните средства, които получава във връзка с управляваните от нея преписки. Тя не може да изплаща издръжката или част от нея нито самостоятелно, нито вместо родителя, който не живее с детето.

Централният орган за Северна Ирландия (REMO) не може да носи отговорност за извършване на плащания съгласно Регламент (ЕО) № 4/2009.

14 Ако се намирам в тази държава членка и местопребиваването на длъжника е в друга държава:

14.1 Мога ли да получа съдействие от страна на орган или частна организация в тази държава членка?

Ищецът може да се обърне към Отдел REMO при Съдебната служба на Северна Ирландия, който изпълнява функциите на Централен орган в Северна Ирландия по различни реципрочни международни споразумения относно издръжката.

От канцелариите на местните съдилища може да съдействат на дадено лице при попълване на молбата, но не може да предоставят правни съвети. От канцеларията на съда, по целесъобразност, молбата се изпраща до Централния орган за Северна Ирландия за проверка и по-нататъшно предаване към Централния орган в замолената държава членка.

Повече информация е на разположение на [страниците за REMO в уебсайта на NI Direct](#).

Що се отнася до издръжката за дете, CMS може да изчисли размера ѝ, само ако родителят, който не живее с детето, се намира в друга част на Обединеното кралство (т.е. Англия, Уелс или Шотландия) или работи извън Обединеното кралство за работодател, чиито платежни ведомости се водят в Обединеното кралство.

14.2 Ако това е така, по какъв начин мога да се свържа с този орган или с тази организация?

С Централния орган (REMO) може да се осъществи контакт в писмен вид на адрес:

Министерство на правосъдието (Department of Justice) на Северна Ирландия

Отдел REMO при Сектор „Оперативна политика“

Съдебна служба на Северна Ирландия

4th Floor Laganside House

23-27 Oxford Street

Belfast BT1 3LA

Северна Ирландия

Тел.: 0300 200 7812 (Обединено кралство)

+44 28 9049 5884 (международни)

Електронна поща: reciprocalenforcement@courtsni.gov.uk

Данни за контакт с канцелариите на местните съдилища в Северна Ирландия са на разположение на уебсайта на Съдебната служба на Северна Ирландия.

Номерът на телефонната линия за консултации на организацията „Алтернативи за издръжка на деца“ (Child Maintenance Choices) е: 0800 028 7439 (Обединено кралство) +44 800 0287439 (международни). (Следва да се има предвид, че този номер се обслужва само в интервала 9.00 — 17.00 часа от понеделник до петък).

Общи запитвания могат да се правят на телефон: 0845 608 0022 (Обединено кралство) или 0345 608 0022 (Обединено кралство) и +44 845 608 0022 (международни) или +44 345 608 0022 (международни). Линиите са отворени от понеделник до петък от 8.00 ч. до 20.00 г. и събота от 9.00 ч. до 17.00 ч.

15 Ако се намирам в друга държава и длъжникът се намира в тази държава членка:

15.1 Мога ли да отправя молба пряко до такъв орган или такава частна организация в тази държава членка?

Обикновено ищецът в друга държава трябва първо да се обърне към определения Централен орган на съответната държава, за да провери дали към дадения момент съществува споразумение за реципрочно изпълнение или не. В случай че няма споразумение, тогава ищецът има алтернативен вариант да предяви иск в Северна Ирландия. При тези обстоятелства ищецът следва да се обърне към Правното сдружение на Северна Ирландия (телефон: +44 28 9023 1614), което може да осигури на лицата имената на солиситъри, които да предоставят съвети и съдействие по дела за издръжка за деца.

При наличие на споразумение за реципрочно изпълнение, молби за събиране на издръжка съгласно Регламент (ЕО) № 4/2009 могат да се подават директно до съда или могат да бъдат препратени до него от Централния орган за Северна Ирландия. Молби съгласно други споразумения за реципрочно изпълнение се изпращат до Централния орган.

При тези обстоятелства CMS има компетентност да изчислява размера на издръжката само ако местожителството на молителя и на детето е другаде в Обединеното кралство (т.е. Англия, Уелс или Шотландия). CMS няма компетентност да изчислява размера на издръжката, ако молителят е извън Обединеното кралство.

15.2 Ако това е така, как мога да се свържа с този орган или с тази организация и какво съдействие мога да получа?

Ако има споразумение за реципрочно изпълнение, тогава след изпращането на молба до Северна Ирландия, Централният орган на Северна Ирландия действа като звено за контакт между ищеца, солиситърите (solicitors) и чуждестранните органи.

Централният орган за Северна Ирландия урежда също така, по целесъобразност, регистриране на съдебно решение и назначаването на солиситър от името на ищеца при спазване на изискванията за правна помощ.

Централният орган обработва Вашата молба и, ако е редовна, я препраща към съответния магистратски съд за предприемане на действия

(въпреки, че както е посочено по-горе, молби съгласно Регламент (ЕС) № 4/2009 могат също така да бъдат отправени и директно до магистратския съд). Координатите за връзка с Централния орган са предоставени по-горе.

CMS има възможност да направи изчисление на размера на издръжката в ограничени случаи. Вж. отговорите по-горе относно обстоятелствата, при които CMS не може да приеме дадена молба и съответните координати за връзка.

16 Тази държава членка обвързана ли е от Хагския протокол от 2007 г.?

Обединеното кралство не е обвързано от Хагския протокол от 2007 г. и следователно той не се прилага в Северна Ирландия.

17 Ако тази държава членка не е обвързана от Хагския протокол от 2007 г., кой ще бъде приложимият закон относно вземането за издръжка съгласно разпоредбите на нейното международно частно право? Кой са съответните разпоредби от международното частно право?

Правото на Северна Ирландия е приложимо по всички дела, разглеждани в Северна Ирландия.

18 Кой са разпоредбите относно достъп до правосъдие при трансгранични случаи съгласно структурата на глава V от Регламента за задълженията за издръжка?

Що се отнася до събирането на вземания за издръжка, обикновено не се изисква процесуално представителство и в повечето случаи не се събират такси.

Когато се изисква процесуално представителство, може да бъде предложена правна помощ (глава V). В някои случаи обаче това подлежи на оценка на доходите и основателността. Възможно е да се наложи ищецът да заплати определена вноска. В рамките на правната помощ може да бъде направена оценка, за да се прецени дали характерът на делото налага искане на пълна правна помощ.

19 Какви мерки са приети от тази държава членка, за да бъде осигурено изпълнението на дейностите, описани в член 51 от Регламента за задълженията за издръжка?

Прилагането на Регламент (ЕО) № 4/2009 относно издръжката се подкрепя от

Разпоредбите за гражданската компетентност и изпълнението на съдебни решения за издръжка от 2011 г. (SI 1484/2011). В Разпоредба 3 и приложение 1 са посочени Централните органи за Обединеното кралство (включително Северна Ирландия). В Разпоредба 4 и приложение 2 е посочено кои органи са длъжни да предоставят информация на Централните органи (в това число информацията относно длъжника) и са предвидени правила относно надлежното разкриване на въпросната информация от Централните органи.

Тази уеб страница е част от „Вашата Европа“.

Ще се радваме да получим вашите [коментари](#) относно полезността на предоставената информация.

Your
Europe

This webpage is part of an EU quality network

Последна актуализация: 22/07/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.